

6

Prijs HF1. 2,—
Op beurzen HF1. 1,—

MSX-INFO BLAD

Totally Chaos Team

Inhoud:

Voorwoord	2
Beurslijst	3
Vereniginglijst	4
Clublijst	6
Datax	9
Track #2	11
Track #3	13
Overload	16
TC-lijst	20
Project Omega	25
Sonyc	30
Sunrise Magazine stopt definitief	34

**SUNRISE
MAGAZINE
STOPT
DEFINITIEF**

**PROJECT
OMEGA: DE
NIEUWE
MSX-5!**

Info:
M.T. Stoker
Rotterdamstraat 73
6415 AV Heerlen
Data: (045) 570 87 63
Sprak: (045) 572 59 95

Beste Lezers.

Ik als uitgever wil u allereerst fijne Feestdagen en een gezond 1998 toewensen. Ook van alle redactie leden het beste toegewenst.

In dit Info Blad zijn weer vele zaken aan de orde. Meer recensies en ja, het blad is nu extra dik. Helaas kan ik u nu mededelen dat echt de laatste MCCM en wel met 2 CD's binnen zullen zijn bij velen van u. Ik wens u dan ook veel leesplezier en speelplezier hiermee.

Ook een mededeling die belangrijk is, want er zijn velen die deze CD's niet kunnen draaien. Waarom niet denkt u nu, ze hebben geen PC met CD-ROM speler of u heeft geen CD-ROM speler op u MSX en op een CD-speler gaat het helaas niet. Ook daar kunnen we u uit de brand mee helpen. Nu dan stuurt u de CD op en wij kunnen de gegevens over zetten op schijf tegen diskette kosten plus porto. Dus geen probleem. En wij sturen de disks en de cd-rom weer retour.

Nu even nog voor de duidelijkheid: als u lid bent kunt u gratis een kleine advertentie plaatsen. Vijf regels van elk 35 tekens lang. O ja, zijn uw gegevens niet correct, aarzel niet maar geef het even door.

Door uw Club of Vereniging en ook natuurlijk uw Beursdagen door te geven, blijft iedereen op de hoogte en komen ze ook naar u toe. Als club kunt u een A5 pagina 4 keer plaatsen voor F15,-. U krijgt het boekje dan 4 keer thuis in de bus. En wilt u meer boekjes dan kan dat ook. De kosten zijn dan F8,- voor een jaar en elk boekje meer kost F4,- extra.

Nu, ik wens u ook allen veel leesplezier met het 6de MSX-Info Blad en hebt u suggesties of ideeën deze zijn hartelijk welkom. Wilt u eens een recensie schrijven over iets bijzonders of eventueel een oud spel wat u heeft, dat mag ook. U krijgt het blad waarin uw recensie staat één keer gratis.

Groeten van uw uitgever.

Rinus Stoker

B O N	Naam	:	Sturen naar:
	Adres	:	Totally Chaos
	Postcode	:	MSX-INFO Blad
	Plaats	:	Rotterdamstraat 73
	Telefoon	:	6415 AV Heerlen
	Club	:	Giro: 2495572
			Abonnement:
			HF1. 8,— voor 4x per jaar.
			Losse nummers:
			HF1. 2,— per nummer

Beurs

Lijst

Releasedatum: 1 december 1997

De eerstvolgende lijst verschijnt in maart 1998.
Dus kom op tijd met eventuele aanvullingen / wijzigingen!

<p><i>Zaterdag 24 januari 1998</i> 2nd edition of MSX-Rio in Brazil- lie in the Campus of UERJ/RJ</p> <p>09.00 - 17.00u ? ? bitatwork@geocities.com of jur- czyk@ruralrj.com.br</p>	<p><i>Zaterdag 25 april 1998</i> 1e Internationale MSX (en pc...)- Beurs Bremhorsthal, Oude Goirleseweg te Tilburg</p> <p>10.00 - 17.00u Fl. 7,50 MSX GG Tilburg (013) 456 06 68 of (013) 468 14 21</p>
--	--

Colofon:

MSX-Info Blad is een uitgave van het Totally Chaos Team. Het verschijnt 4 keer per jaar. Een jaarabonnement is Fl. 8,—. Losse nummers kosten Fl. 2,—. Op beurzen geldt de speciale prijs van Fl. 1,— per nummer.

Uitgever:

Het MSX-Info Blad wordt uitgegeven door:
M.T. Stoker
Rotterdamstraat 73
6415 AV Heerlen
Tel: (045) 570 87 63

Medewerkers aan dit nummer:

G. v.d. Berg
Wijk 7-106
8321 TC Urk
Lay-out:
De lay-out van dit blad wordt verzorgd door:
F. Post
Waaiershoek 36
8321 BH Urk
Tel: (0527) 68 24 01

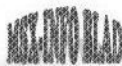
Vereniging

Lijst

Releasedatum: 1 december 1997

De eerstvolgende lijst verschijnt in maart 1998.
Dus kom op tijd met eventuele aanvullingen / wijzigingen!

Computer Club Rijnmond <i>Gebruikersgroep voor MSX, Atari, Tandy en PC</i> J.A. Markus Burg. Hazenberglaan 125 3077 HD Rotterdam Tel: (010) 482 33 88 Mobiel: (06) 52 78 81 78	Future Disk <i>Diskmagazine maken. Abonnement 6 nummers fl. 35,=. Also lots of English texts</i> Th. Dols Aldenhofstraat 36 6191 GV Beek lb Tel: (046) 437 43 22
HCC MSX gebruikersgroep <i>Gebruikersdagen met verschillende thema's</i> A.P. Jutte Marmontweg 45 3711 BH Austerlitz Tel: (0343) 49 16 96 (Wo-do 20.00 - 22.00u)	MSX Club HNO-Star <i>MSX blad uitgaven HNOStar magazine</i> Tel / Fax / Modem: (981) 807293 (Spanje) of e-mail: hnostar@ctv.es
MSX Avengers Doetinchem <i>Verkoop Software, Bijeenkomsten</i> Tel: (0314) 66 24 68	MSX vereniging De Amsterdammer <i>MSX-ers bij elkaar brengen. In- verkoop MSX soft- hardware</i> Buzz: (06) 60 54 32 98

<p>MSX-Club Friesland-Noord <i>Verkoop 2e-hands hard- en software, organiseren clubdagen</i></p> <p>K. de Wind Mr. Troelstraweg 180a 8919 AD Leeuwarden Tel: (058) 266 25 33</p>	<p>MSX Club West Friesland <i>Diverse hardware uitbereidingen, Software, Clubblad, etc.</i></p> <p>Bas Kornalijnslijper Rondeelstraat 25 1628 KH Hoorn Tel: (0229) 27 06 18</p>
<p>MSX Club Deutschland <i>HD-Interface, Math-Coprocessor, MSX-DOS 2 applications, Turbo Pascal (MSX-2 / 2+)</i></p> <p>Tel: (+49) (0231) 728 74 34</p>	<p>MSX Friends Zwolle <i>Ontwikkelen van MSX Software</i></p> <p>Arjan Bakker Ruitenstraat 13 8061 ZK Hasselt Tel: (038) 477 41 85</p>
<p>MSX Gebruikersgroep Friesland <i>MGF-Magazine, diverse muziek diskettes, diverse software</i></p> <p>M. de Vries/J. Boertien Postbus 1055 8900 CB Leeuwarden Tel: (058) 213 68 69 Pyramide-BBS: (058) 213 68 69</p>	<p>MSX Gebruikersgroep Tilburg <i>Bits, Div. hard. & software, clubavonden, beurs</i></p> <p>F.S.A. Pison-Bogers Bartokstraat 196 5011 JD Tilburg Tel: (013) 456 06 68</p>
<p>MSX-NBNO <i>XSW-Magazine, Diverse hard- & software, clubavonden</i></p> <p>Maico Arts J. v. Portugastraat 9 5346 PJ Oss Tel: (0412) 63 06 53, 69 07 57 of (06) 54 64 22 88 The Games BBS, (0412) 64 03 58</p>	<p>MSX-Vianen <i>Verzamelen en verkopen van MSX stuff</i></p> <p>P. Vermeulen Dominicushof 77 4133 AM Vianen Tel: (0347) 37 70 02</p>
<p>The Mix</p> <p>W. Nicolai Burmanialaan 24 9243 KK Bakkeveen Tel: (0516) 54 16 80 (ma t/m za 18.00u - 21.00u)</p>	<p>VCL <i>BBS, TCI Magazine, MSX Info Blad, Kabel-service</i></p> <p>Rinus Stoker Rotterdamstraat 73 6415 AV Heerlen Tel: (045) 572 59 95 Totally Chaos, (045) 570 87 63</p>

Clubdag

Lijst

Releasedatum: 1 december 1997

De eerstvolgende lijst verschijnt in maart 1998.
Dus kom op tijd met eventuele aanvullingen / wijzigingen!

Computer Club 2000 (o.a. MSX, maar ook andere systemen) 27/12 (Laatste zaterdag) Kiekmore te Harderwijk 10.00u - 17.00u f. 5,= Tel: (0341) 43 48 06	Computer Club Rijnmond <i>Iedere 2e en 4e donderdag per maand</i> Wijkcentrum "HOLY". Aristide Briand- dring 90, Vlaardingen. 19.30u - 23.00u fl. 2,50. Jaarlid fl. 27,50, tot 16 jaar fl. 13,75
HCC MSX Gebruikers Groep 6/12 HCC Kantoor, De Molen 24, Houten 10.00u - 16.00u gratis Tel: (0343) 49 16 96	MAD 20/12 Zalencentrum Wildenbeest, Rozen- gaardseweg 3, Doetinchem 10.00u - 16.00u fl. 5,= Tel: (0314) 66 24 68
MCCE ? ? ? ? Tel: (053) 431 24 34	MCD 12/12 ? ? ? Tel: (078) 651 11 56

<p>MSX vereniging De Amsterdammer ? James Wattstraat 19:30u - 23:30u 6,50 Tel: (06) 60 54 32 98</p>	<p>MSX Club West Friesland ? Buurthuis "De Cogge" te Zwaag ? ? Tel: (0229) 27 06 18</p>
<p>MSX Club Lint (België) 1/8 ? ? ? Tel: +32 (03) 455 59 18</p>	<p>MSX-NBNO 19/12 Dorpshuis Nistelrode, Laar 50, Nistelrode 19:00u - 22:00u Geen entreeprijs Tel : (0412) 46 50 30, 63 06 53 of (06) 54 64 22 88</p>
<p>MSX VM 13/12 (elke tweede zaterdag) Buurtgebouw de Grendel, W. Hentostaat 17, Mariënberg 10.00u - 16.00u ? Tel : (074) 242 19 21</p>	<p>MSX Vriendenclub Zutphen 8/8 - 22/8 - 5/9 - 19/9 - 3/10 - 17/10 - 31/10 (iedere 2 weken) Club-gebouw "Atlantis", Schimmelpennincklaan 2/a, Zutphen 19.30u - 23.00u Geen entreeprijs Tel : (0575) 51 85 96 of (0575) 52 38 99</p>
<p>MSX VCL <i>Elke eerste zaterdag van de maand</i> Basisschool "Op Gen Hei", 1213laan, Landgraaf 9.45u - 16.30u Fl. 3,50. Jaarabonnement Fl. 25,— Tel : (045) 572 59 95 (Na 12.00u)</p>	

Te koop: diverse **computers** 8280, 8230, Printer VW0030, Muziek-module + keyboard, TV-Tuner, Tekensblad, Modem, Barcode-pen, boeken, bladen.

M. van Malssen. Tel: (0475) 32 10 93

TOTALLY CHAOS.
KABEL-SERVICE DOOR HEEL NEDERLAND.
******* VOOR CLUBS GROTE KORTING *******

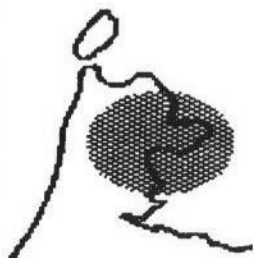
Scart-Scart 21 Pins bezet (dunne)	1,5 meter.	F 10,—	
Scart-Scart 21 Pins bezet (dikke)	2,5 meter.	F 18,—	
Scart-Scart 21 Pins bezet (dikke)	5 meter.	F 35,—	
Scart-DIN (SONY)	1,5 meter.	F 15,—	
Scart-Tulp voor 8280	1,5 meter.	F 10,—	
DIN -Tulp voor 8235 en 8245	1,5 meter.	F 7,50	
Printer kabel VOOR MSX	1,5 meter.	F 15,—	
Printer kabel VOOR MSX	+ 5 meter.	F 35,—	
RS-232 kabel VOOR MSX EN	1,8 meter.	F 12,50	
Printer kabel van MSX naar Switch	1,5 meter.	F 15,—	
Printer kabel van PC naar Switch	1,8 meter.	F 12,50	
Printer kabel van Switch naar Printer	1,8 meter.	F 12,50	
Printer kabel van Switch naar Printer	5 meter.	F 20,—	
>> ZIP - Kabels compleet incl porto. Ook los verkrijgbaar		F 45,—	<<
Tulp-Tulp kabels div. lengtes vanaf	1,5 meter.	F 4,50	

Bij afname van een grote partij is er ook korting!

* Dit alles is zonder porto. 1 kabel van 1.5 meter is F 3,20 aan porto *

MSX service van **TOTALLY CHAOS** uit Limburg Tel: (045) 570 87 63
 (BBS)*MSX*

Het adres voor reparaties,
 uitbreidingen en diverse kabels.
 Tevens tweedehands computers en
 toebehoren, ook voor MSX-1.

Bel 0229 270618

(tevens Fax)

MSX

Club West-Friesland

Voor de laagste
 prijzen en aan-
 biedingen... of
 voor het gratis
 clubblad.

Rondeelstraat 25 1628 KH Hoorn

DATA X

Onlangs kreeg ik een aantal diskettes thuisgestuurd welke ik mocht gaan recenseren voor ons MSX-Info Blad. Deze diskettes bestonden uit één muziekdisk en twee magazines. Deze producten komen alle drie van de hand van de groep Datax, welke mij nog geheel onbekend was. Alvorens deze producten te gaan bespreken eerst even een introductie van deze groep.

De groep Datax bestaat uit een vijftal personen met ieder zijn eigen taak. Allereerst hebben we Alex Ganzeveld uit Loppersum (Groningen). Hij is hoofdredacteur van het door Datax

uitgegeven magazine Track. Verder is hij verantwoordelijk voor de muziek en voor de coding van het geheel. Verder bestaat de groep uit Laurens Holst uit Bussum, wiens belangrijkste aandeel de coding is. Dan hebben we nog Edwin Huisman uit Westerbreek (Groningen). Edwin schrijft evenals al de anderen teksten en verzorgt het grafische gedeelte. Sinds kort is de groep versterkt met twee MSX-ers uit Harelbeke (België). Het betreft de gebroeders Libeert. Allereerst hebben we David Libeert alias Hawk. Hij heeft als belangrijkste activiteit binnen de groep de muziek. Zijn broer Kenny alias Mace verzorgt

TOMS

BBS BBS BBS BB

*Elke Dag Online Van: 0.00 tot 1.15 uur. Voor Vragen
Over Multi-Mente en MSX-Dos 2.xx. Contactpunt
Voor MCCM. Aangesloten Op MSX-Email en Files-
Net.*

(020) 699 92 63

voornamelijk het grafische gedeelte van hun producten. Samen vormen zij de groep Kenda (KENny en David).

Hieronder volgt een lijst met producten die Datax reeds gemaakt heeft en welke nog steeds verkrijgbaar zijn.

Verder zijn ze bezig met Strategic Army, wat volgens de makers een boeiend strategisch actiespel gaat worden. De prijs zal ongeveer 25 gul-

den gaan bedragen. Binnenkort wordt verder Track # 4 verwacht.

Bovenstaande software kan verkregen worden door het betreffende bedrag over te maken op:

Giro 7563342
t.n.v: Alex Ganzeveld
Singelweg 1
9919 HM Loppersum
Telefoon: (0596) 57 25 25

Product	Omschrijving	Prijs
Track #1	1e nr.diskmagazine	F4,-
Track #2	2e nr.diskmagazine	F4,-
Track #3	3e nr.diskmagazine	F5,50
Music Power 1	Muziekdisk +/- 30 liedjes	F3,- (OP=OP!)
Sampledisk 210	Sampledisk voor MSX-audio	F2,50 (OP=OP!)
Overload	Muziekdisk FM pac/audio/moonsound	F7,50

Miri Software

c/o Bruno Querzoli

v. Indipendenza, 44

I-40018 S.PIETRO IN CASALE BO

TRACK #2

Makers:	Datax
Soort:	Diskmagazine
Computer:	MSX2/2+/Turbo R
Muziekchips:	MSX-audio/MSX-music
Medium:	1 * DD diskette
Harddisk:	Installatie is mogelijk
Prijs:	F7,50

Bovenstaande editie van het door Datax uitgegeven diskmagazine is al vrij gedateerd. Vanwege redactionele problemen kon deze disk niet eerder besproken worden. Dit betekent dat ook de opvolger van Track #2, nummer #3 dus, in dit blad besproken wordt.

Voordat ik nieuwe software opstart probeer ik altijd eerst of het programma/spel ook vanaf harddisk werkt. Zo ook met Track. Alhoewel in één van de teksten stond dat Track nog niet onder Dos 2 werkt, blijkt dit gewoon wel mogelijk te zijn. Dit is getest onder MSX-Dos 2.41!

Goed, we kunnen nu het geheel dus lekker snel vanaf harddisk opstarten. Allereerst krijgen we een klein logo te zien dat ons duidelijk maakt, dat we met een editie van Track te maken hebben. Daarna kunnen we nog een keuze maken uit 50 of 60 hertz. Na enig laden verschijnt dan het intro-plaatje, dat er anime-achtig uitziet. Het menu dat dan verschijnt doet mij sterk aan andere diskmagazines denken.

Er zijn volgens mij een aantal andere diskmagazines, die gebruik maken van een ietwat gemodificeerde versie van de alom bekende Quasar disks. Ook Track gebruikt volgens mij deze routines. Er zijn wel eigen dingen in verwerkt, zoals bv. het laten 'shaken' van het beeld. Echt nuttig is dit niet, maar het ziet er wel leuk uit.

Het menu bestaat uit 10 sub menu's. Standaard zoals bij zoveel diskmagazines staat het Redactioneel bovenaan. Hier wordt in het voorwoord allereerst melding gemaakt van het feit dat men een nieuwe tekenaar heeft, te weten Sander Niessen van Compjoetania TNG. Verder wordt de drukte op school als boosdoener aangewezen voor het te laat verschijnen van deze editie. In het Redactioneel stellen de makers van Track zichzelf voor.

Onder de kop Recensies treffen we besprekingen aan van Trilogy, de Basoft BBS demo, The Rythm en Farkel. Nieuw voor mij in dit rijtje

was Farkel. Dit betreft een nieuw dobbelspel van de vrij nieuwe MSX-groep New MSX. In eerste instantie wordt dit aankomende spel niet echt denderend gevonden. De vooruitzichten zijn echter dat dit spel nog verbeterd gaat worden qua graphics ed. We wachten af tot de definitieve versie!

In Magazines worden achtereenvolgens XSW-magazine 12, Disk 7 en MCCM 87 onder de loep genomen. XSW-magazine bevatte volgens de schrijver hele interessante informatie. Editie 87 van MCCM was deze keer volgens Datax ook goed leesbaar voor de 'amateurs'.

Na Magazines belanden we in de Speltips. Het betreft hier tips voor Designer Plus, Not Again, Wonderboy, Goody(?), Feedback, Super Rambo, Moonblaster for Moonsound en Sea Sardine. Zoals je kunt zien zijn dit dus niet alleen speltips maar ook tips voor het gebruik van andere programma's.

Onder Diversen staan een aantal teksten, die niet veel met MSX te maken hebben. Het beursverslag van Almelo was wel interessant om te lezen. Onder de sub-kop Cursi wordt het e.e.a. uitgelegd over Moonblaster, het muziekprogramma voor de FM-pac en de muziekmodule.

Laurens Holst neemt ons daarna mee in de wereld van het programmeren. Hij legt in drie delen enkele dingen uit over het (be)rekenen van puntjes. Dit onderdeel lijkt mij vooral interes-

sant voor programmeurs. Niet-programmeurs zullen hier niet veel aan hebben, denk ik.

In News wordt gesproken over het stoppen van MCCM. Verder wordt melding gemaakt van een nieuw software project van Datax, Strategical Army. De naam zegt eigenlijk al dat dit een strategisch actiespel gaat worden. Volgens de makers zal dit spel op de PC-spellen Warcraft en Dune 2 gaan lijken.

Starquake en Leonidas zijn de spellen die in Oud Goud besproken worden. Ondanks het feit dat dit MSX-1 spelletjes zijn komen deze er toch heel goed van af.

Tenslotte vinden we onder Software de programma's die op de diskette staan. Het betreft hier de programma's bij de artikels, een stempelviewer voor Multi Mente, de promo van Strategical Army, enkele Opl4 muziekjes en een heuse rebus.

Conclusie:

Ik ben aardig te spreken over dit diskmagazine. De muziekjes zijn leuk en er staan leuke, interessante teksten op. Wat volgens mij beter kan is de grafische aankleding van het geheel. Niet dat dit nu slecht is, maar het kan wel iets opgefleurd worden. Dat dit inderdaad ook beter kan bewijzen de jongens van Datax in Track # 3, het logische vervolg op Track #2.

Gerrit van den Berg

TRACK #3

Makers:	Datax
Soort:	Diskmagazine
Computer:	MSX2/2+/Turbo R
Muziekchips:	MSX-audio/MSX-music
Medium:	1 * DD diskette
Harddisk:	Installatie is mogelijk
Prijs:	F7,50

Wat bij het opstarten van deze disk meteen opvalt is de vooruitgang in de grafische aankleding en de mooie sfeermuziek TH. Track #2. Het komt in zijn geheel wat 'warmer' over als Track #2. In het submenu Redactioneel wordt hier nader op in gegaan door het voorstellen van twee nieuwe redactieleden, te weten Kenny en David Libeert uit België. Zij stellen zich in een aparte tekst aan ons voor en zij geven aan wat hun belangrijkste taak zal zijn. Ik zelf vind dat door de inbreng van hun kwaliteiten het magazine er aardig op vooruitgegaan is.

In dit magazine worden achtereenvolgens Pentaro Odyssey, Dark Voyage, Calculus en Unknown Mindless Triumph gerecenseerd. Wat opvalt zijn de dubbele recensies van Dark Voyage en Calculus. Op zich is het best wel interessant om twee verschillende recensies over hetzelfde product naast elkaar te leggen, maar ik denk dat men beter de beste recensie had kunnen plaatsen. Het spel Pentaro Odyssey vindt men een goed

spel en dat is het m.i. ook. Bij de muziekdiskette Dark Voyage van Compjoetania TNG krijgt men het gevoel dat er iets mist. De demodisk Calculus van gelijknamige groep wordt echter een aanrader genoemd ondanks de 'oude' muziek en het niet zo vlot gaan van sommige onderdelen. De muziekdisk Unknown Mindless Triumph van Kenda (de nieuwe Belgische inbreng dus) vind men echter geen aanrader. Gewezen wordt op het feit dat dit het eerste product van deze jongens is. Als ik de muziek van Track #3 echter beluister moet ik opmaken dat ze ondertussen betere muziek zijn gaan maken, want deze klinkt wel leuk!

In Magazines wordt een flink aantal bladen en een diskmagazine onder de loep genomen. In de eerste plaats worden drie edities van het XSW-magazine besproken, te weten de nummers 15, 16 en 17. Over het algemeen wordt dit magazine zeer interessant bevonden, maar er wordt volgens Datax teveel de nadruk gelegd op het recenseren van software en

hardware. Er mogen wel wat meer artikelen in voor de programmeurs, de tekenaars en de muzikanten onder ons. Het clubblaadje van MSX West-Friesland en de Futuredisk worden allebei wel goed bevonden. Futuredisk 31 vonden zij echter qua graphics en muziek wat minder dan wat zij van eerdere Futuredisks gewend zijn. Vervolgens worden de MCCM's 88 en 89 erbij gepakt. Nummer 88 vond men wat minder dan nummer 87, maar ziet er verder wel goed uit. Nummer 89 daarentegen vond men erg goed, interessant en begrijpbaar. Ik denk dat iedereen het wel met me eens is dat wij als MSX-ers na het verschijnen van MCCM 90 een klasseblad verliezen. Ik hoop dat de makers van dit blad zich wel blijven inzetten voor MSX en ons blijven voorzien van informatie, want alleen zo houden we MSX in stand.

In speltips volgen tips en trucs voor Pentaro Odyssey, Pumpkin Adventure 3, Muzax 3 en wat losse floddery. De geheime velden van PA3 vond ik het meest interessant, want dat zijn er behoorlijk veel in dit prachtige spel. We wachten met spanning op Pumpkin Adventure 4.

Onder het submenu Diversen staan een drietal teksten. De tekst Weefsnitje heeft niks met MSX te maken, maar is wel leuk om te lezen. Er is volgens mij een foutje gemaakt met de teksten Kenda en Disk Factory, want als ik Kenda kies dan krijg ik de tekst van Disk Factory en vice versa. Over de tekst Disk Factory wil

ik nog even kwijt dat er inderdaad mensen zijn die zich storen aan zulke taal (en laten we eerlijk zijn Laurens, Track heeft dat niet nodig!)

Maar goed, we zijn inmiddels aanbehalend bij het voor mij meest interessantste gedeelte van dit magazine, de teksten onder de kop Internet. Vooral voor mensen zonder internet lijkt mij dit zeer handig, want zo blijven ze toch op de hoogte van het MSX-gebeuren buiten Nederland. De tekst die mij het meest aanspraak was die over de Z380. Al weer enige jaren geleden werd er melding gemaakt van een nieuwe hardware uitbreiding met deze chip. Deze zou als een printplaat direct op de bestaande Z80 processor gemonteerd kunnen worden. In deze tekst doen de makers ervan hun relaas over de ontwikkeling van dit project en het doen staken ervan. Reden hiervan is dat de Z380 niet meer gemaakt wordt en dat zij de opvolger, de Z382, niet als zodanig kunnen gebruiken in hun systeem. Verder worden in deze overigens engelse tekst alternatieven opgenoemd waar ze wel mee aan de slag kunnen. Dan volgt nog een tekst over de MSX-toestand in Rusland en vinden we het scenario van het spoedig uit te komen Gfx9000 spel X-tazy.

In Programmeren legt Laurens het één en ander uit over de blink-mode in basic, waarmee meer dan twee kleuren te gebruiken zijn. Verder laat hij zien hoe je niet een beeldsplit moet maken. Kost voor programmeurs dus!

Ook in dit magazine wordt in News melding gemaakt van de 2 cd-roms, die bij MCCM 90 geleverd zullen worden en wordt het spel Strategic Army nogmaals aangekondigd.

Oud goud laat ons opnieuw kennis maken met spelletjes uit vervlogen tijden. Het betreft 1942, Gullkave en Garayu-O.

Dan zijn we met Software aan het eind van dit magazine gekomen. Hierin kunnen we lezen dat er een speelbare demo van Coredump (Akin 2), Music mania promo en een aantal OPL4 muziekjes op de disk staan. Vooral Coredump kon mij zeer bekoren. Ik verwacht dan ook dat dit spel evenals alle andere Games abonnement spellen weer een groot succes wordt!

Conclusie:

Ik denk dat Track op weg is om één van de betere diskmagazines te worden. Grafisch is alles nu prima in orde en ook met de muziek zit het wel snor. Indien er ook nog goede Opl4 muziek bijkomt kan dat in ieder geval niet meer stuk. De teksten op deze Track waren leuk om te lezen en je ziet hierin duidelijk de inbreng van de nieuwe redactieleden. Ik hoop dat ze dit niveau vast kunnen houden en evt. om dit nog te verhogen. Ik kan dit magazine dan ook zeker aanraden!

Gerrit van den Berg

MGF HARDWARE SERVICE

GEHEUGENUITBREIDINGEN PER 07-05-97

Philips NMS 8250/55/80	128K ⇔ 256K	Fl.	40,—
Philips NMS 8250/55/80	256K ⇔ 512K	Fl.	75,—
Philips NMS 8250/55/80	128K ⇔ 512K	Fl.	100,—
Sony HB-F700:	256K ⇔ 512K	Fl.	75,—
V-RAM in bovenstaande types:	128K ⇔ 192K	Fl.	20,—
V-RAM in combinatie met andere uitbreidingen		Fl.	10,—

- De RAM-IC's zullen netjes in IC-voetjes geplaatst worden.
- MGF-leden krijgen 10% korting op bovenstaande prijzen.
- Bel voor een afspraak naar Leo Hansma, Tel: (0519) 33 25 07.

OVERLOAD

Makers:	Datax
Soort:	muziekdisk
Computer:	MSX2/2+/Turbo R met 128 Kb ram en 128Kb Vram
Muziekchips:	MSX-music/MSX-audio/Moonsound
Medium:	1 * DD diskette
Prijs:	F7,50

De Moonsound begint langzaam maar zeker ingeburgerd te raken in de MSX-wereld. Ook Datax heeft de beschikking over deze prachtige geluidskaart en brengt nu een muziekdiskette uit die, behalve de fm-pac en de muziekmodule, ook de Moonsound ondersteund. Op de diskette, die voorzien van een kleurenetiket er overigens keurig uitziet, staan in totaal 29 liedjes. Daarvan zijn er 10 voor de Moonsound en dus 19 voor de FM-pac(k)/Audio.

Moonsound

Omdat er nog niet zoveel muziekdiskettes voor de Moonsound gemaakt zijn, was dat natuurlijk het eerste dat onder de loep genomen werd. Na het geheel op de harde schijf gezet te hebben starten we Overload maar eens op. Na enig laden komen we in een simpel menu terecht, waarin we een keuze kunnen maken tussen de Moonsound replayer en de FM-pac(k)/Audio-replayer. Na de keuze 'Opl4 replayer' gegeven te hebben verschijnt de titel van de disk op het scherm. Daarna komen we in de uit-

eindelijke replayer terecht. Deze is voor beide versies hetzelfde. Het ziet er grafisch goed uit en bevat de zo langzaam maar zeker standaard geworden 'cd-afspeelroutine'. Dat wil dus zeggen dat er een aantal icoontjes zijn met bv. stop, play, vooruit spoelen ed. Na een druk op de 'forward' toets verschijnt in het balkje daarboven de titel van het liedje.

Nadat ik een keuze gemaakt had en er een liedje ingeladen was, dacht ik dus dat er een schitterend Moonsound-muziekje uit mijn speakers zou komen. Jammer genoeg kan de afspeelroutine van Moonblaster for Moonsound nog steeds niet overweg met de R800 van de Turbo-R, waar ik mee werk. De enige oplossing hiervoor is het geheel in de Z80 mode op te laten starten en maar wachten totdat er een betere replayer geschreven wordt.

Zoals gezegd staan er 10 liedjes op voor de Opl4. Het betreft hier liedjes welke in de Moonblaster for Moonsound Wave gemaakt zijn. De

liedjes zijn qua muziekstijl lekker gevarieerd. Denk hierbij aan house, synthesizer muziek e.d. De titels van de liedjes zijn op het eerste gezicht niet erg flitsend (bv. 6 geiten in de gang), maar de muziek klinkt wel goed! Er wordt goed gebruik gemaakt van het sample-ram van de Moonsound, want het grootste gedeelte van de liedjes gebruikt een wavekit. Bij één liedje, te weten Zenith 1, kreeg ik sterk de indruk dat er een verkeerde wavekit werd gebruikt, want dan komt er opeens een behoorlijk irritante elektronische ruis door de muziek heen. Bij het inladen in Moonblaster gaat alles echter wel goed. In het liedje Ayatollah's megamix zit een erg leuk stereo-effect. Hierbij vliegt er namelijk een straaljager als het ware van de ene box naar de andere, gevolgd na een explosie. Erg leuk gedaan! Verder staat er een heel mooi liedje op dat zelfs als intro-muziekje op de kabelkrant van een school in Appingedam gebruikt is! De meeste muziekjes zijn lekker om naar te luisteren. Er is op deze disk echt voor elk wat wils, zowel wat 'hardere' nummers als hele rustige en vrolijke deuntjes. De leukste vind ik zelf Zenith 1, OC-intro en Okkie&Henny.

MSX-audio/Music

Om deze liedjes te beluisteren moest ik toch eventjes zoeken voordat ik mijn Muziekmodule had gevonden. Deze was na aankoop van de Moonsound ergens onder in een kast gevraagd. Wat meteen opvalt als je

eerst de Opl4 liedjes hebt beluisterd is toch de enorme vooruitgang t.o.v. de 'oude' muziekchips. Ik denk dat over enige tijd het toch de Moonsound is die massaal ondersteund zal gaan worden ten gunste van de oude combinatie Audio/Music.

Maar goed, hier hebben we dus nog een product die deze chips nog wel ondersteunt. In totaal 19 muzieknummers passeren de revue. Ook hier is duidelijk voor elk wat wils qua muziekstijl. Vooral de synthesizerliedjes van Jarre konden mij wel bekoren. Verder kwam ik wat spelmuziek tegen zoals uit bv. Gorby's Pipeline. Over het algemeen zijn het vooral vrolijke deuntjes. Ze zijn dan ook lekker om naar te luisteren. Wel moet ik zeggen dat een aantal liedjes nogal op elkaar lijken. Het liedje 'Sta ik op een mijn' is volgens mij qua tempo net iets te langzaam, maar misschien is dat juist de bedoeling?

Een aantal liedjes had ik al eerder gehoord op Track #2 dus dat was niets nieuws. Ik vond zelf Strategic Army, waarin een gesproken sample zat, Pleurit Ys + Gowest Mix en Fourth Rendezvous de leuksten. Wat opvalt aan deze liedjes zijn vaak de meest rare benamingen die eraan gegeven zijn. Wat dacht je bv. van 'In het mortuarium' en 'Tatararataataaaa'??.

Conclusie:

Ik vind dit een leuke muziekdisk. Natuurlijk zijn er betere, maar ik plaats Overload toch zeker in de sub-

top. Er staat echt voor elk wat wils op. Wat ik eigenlijk jammer vind is dat wanneer je een escape geeft in één der menu's je naar basic gaat. Mooier was het geweest indien je dan gewoon terugging naar het keuze-menuutje. Nu moet eerst het geheel weer opgestart worden om bv. naar het Audio/Music gedeelte te gaan. Nog mooier zou het geweest zijn wanneer er 1 menu gemaakt was waarin

zowel Moonound- als Audio/Music liedjes ten gehore gebracht kunnen worden. Misschien iets voor een volgende muziekdisk? Voor de prijs van F7,50 vind ik dit een aanrader. Kijk er eens naar op beurzen. Natuurlijk is bestellen via de post ook mogelijk. Hoe dit kan kun je elders in dit blad lezen.

Gerrit van den Berg

Bugs Overload

Omdat ik geen OPL4 heb en dus het programma van Overload niet kon testen moest ik het als het ware op de beurs nog in elkaar zetten. Daardoor hebben wij het niet goed kunnen testen en daarvan bleek het resultaat maar weer. Pas halverwege de beurs verkochten wij een foutloze versie. Hier een lijst(je) van de dingen die allemaal fout waren:

1. Het liedje Okkie en Hennie werd niet ingeladen en gaf een foutmelding naar Basic.
2. Er zijn enkele lege (!) disks verkocht in verband met een kopieerfout.
3. Als je in de OPL4-replayer naar 60Hz schakelde werd de muziek nogal op een raar soort tempo afgespeeld.
4. Ons adres stond nergens, zelfs niet in een klein textfiletje.

Fout nr. 1

Fout 1 en 2 zijn om depri van te worden, maar fout 3 en 4 zijn niet zo ernstig. Ik heb verzuimd om een versienummer ergens op de disks te zetten, waardoor je eigenlijk niet goed weet of je wel een goede hebt. Je kan dit testen door Okkie en Hennie in proberen te laden. Lukt dit niet dan heb je een "slechte" en moet je het volgende in Basic doen:

```
LOAD "OVERLOAD.BAS"
```

```
LIST 660  
660 DATA "OSCARSNO",  
"OKKIEHEN", "OKKIE EN HEN-  
NIE..."
```

Vervolgens moet je in regel 660 "OKKIEHEN" vervangen door "OKKIEENH". Regel 660 komt er dan als volgt uit te zien:

```
660 DATA "OSCARSNO",
```

"OKKIEENH", "OKKIE EN HEN-
NIE..."

Fout nr. 3

Het foutje met de 60 Hz is niet zo ernstig en is daarom ook niet verholpen. We zouden het weg kunnen halen, maar dan zouden wij iedereen die Overload nu heeft een nieuwe disk moeten geven, want je kan het niet zelf "eventjes" doen. Je moet namelijk een .BIN-file aanpassen enzo en dat is niet een-twee-drie gedaan. Makkelijker is om gewoon de OPL4-replayer op 50Hz te laten staan.

Fout nr. 2 en 4

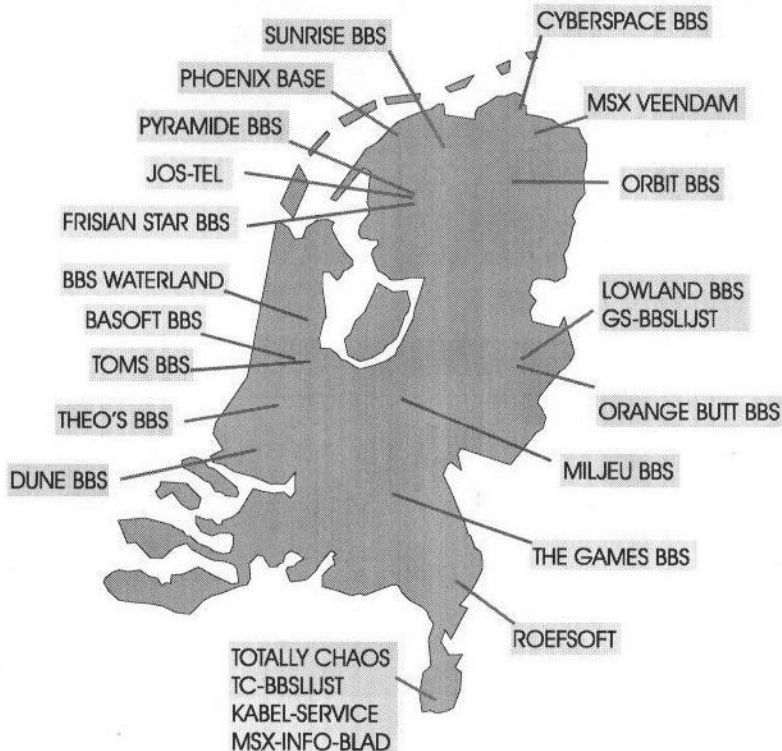
Heb je een lege disk ontvangen of denk je het zelf niet aan te kunnen passen, stuur dan je ORIGINELE disk met vermelding of het fout 1 of 2 betreft terug naar ons adres:

Datex / Alex Ganzeveld
Singelweg 1
9919 HM Loppersum
Tel. 0596-592525

Hierbij is dan ook fout 4 verholpen.

Laurens "Sorry peopletjes!" Holst

BBSend Nederland

TC-lijst

Uitgave: 1 december 1997

De BBS lijst voor de MSX'er !!!

Opname in de Totally Chaos lijst is gratis voor elke Sysop
Totally Chaos BBS draait 24 uur per dag op 300 - 14400 bps

Tel: (045) 570 87 63 (data) / (045) 572 59 95 (spraak)

MSX Echo-Mail Node: 18:900/005

N = Nieuw BBS

(E) = MSX Echo-Mail

W = Wijziging

(F) = Filesnet (I) = Inclosed files

* = Offline

(P) = PC BBS met MSX

Niet elke dag online: 3

CYBERSPACE (0595) 44 18 32 <i>Vincent Vogelensang (E/F/I)</i> Vr-Zo: 21.00-06.00 uur 300-14400 bps <i>Diversen</i>	LOWLAND BBS (0570) 62 67 51 <i>Henk Slothouber</i> Vr-Za: 22.00-2.00 Zo: 21.00-1.00 uur 1200/75 bps <i>Tevens Sargon BBS II. Update's van de Games BBS lijst komen hier.</i>
MSX - VEENDAM (0598) 61 77 52 <i>Willem v.d. Werf (E/F/I)</i> Wo/Vr/Za/Zo: 19.00-22.00 uur 300-19200 bps <i>Eerste MSX BBS met 19K2, RS-Baudswitch voor v23 user</i> (18:900/000)	

Elke dag online: 6

FRISIAN STAR BBS <i>Arnold Rooks (0566) 62 12 07</i> 19.00-23.00 uur (E/F/I) 300-14400 bps <i>Leuke Software</i> (18:900/004)	ORANGE BUTT BBS <i>Robertjan Regout (0570) 61 52 81</i> 21.00-23.00 uur 300-14400 bps N <i>Het Nederrap / Wiet BBS. Voor Files en Bull ben je bij het goede adres.</i> (18:900/008)
---	---

PHOENIX BASE (058) 254 20 46 <i>Rinse Beuker</i> * (058) 254 24 39 21.30-8.00 uur * 20.00-8.00 uur 300-14400 bps * = v23 <i>Amiga BBS die MSX ondersteunt.</i> <i>Veel MSX software</i>	PYRAMIDE BBS (058) 213 68 69 <i>Martin en Janny</i> (E/F/I) 21.00-7.00 uur. Za+Zo: 24 uur 300-28800 bps <i>MGF BBS, Contact Base MSX USER.</i> <i>Nu met meer file-menu's</i> (18:900/007)
THEO'S BBS (0348) 40 22 48 <i>Theo Hoogerwerf</i> (E/F/I) 22.00-2.00 uur 300-19200 bps <i>Draait op een Zip drive, Alle Files van</i> <i>GOUDA en een PC hoekje</i> (18:900/012)	TOMS BBS (020) 699 92 63 <i>Tom Emmelot</i> (E/F/I) 0.00-1.15 uur 300-14400 bps <i>Spreekpunt voor MCCM, tevens kunt</i> <i>u vragen stellen over Multi-Mente</i> (18:900/006)

24 per dag online: 11

BASOFT BBS (020) 497 72 51 <i>Bas van der Sluis</i> (E/F/I) 24 uur 300-14400 bps 245 MB HD, ZIP, CD-ROM, meer dan 2000 Files, en een UNIEK BBS! (18:900/010)	BBS WATERLAND (020) 453 09 63 <i>Joop Stokvis</i> * (020) 453 09 69 24 uur * (020) 452 79 02 300-28800 bps * (020) 452 79 03 <i>Nederlands grootste NON-profit BBS</i> * = v23
DUNE BBS (0187) 68 35 45 <i>Kees Grinwis</i> 24 uur 1200-14400 bps <i>MSX en ACORN Software, MSX-ACO</i> <i>en Fidonet. Dit BBS draait op een</i> <i>Acorn.</i>	FILESOFT BBS (050) 571 82 69 <i>Albert Siersema</i> 24 uur 300-28800 bps <i>Programmeer BBS voor PC</i>
JOS-TEL (0514) 68 18 37 <i>Jos de Boer</i> 24 uur 300-14400 bps <i>Steun Onderzoek Multiple Sclerose,</i> <i>Koop Software Koop Bij M.S. BBS Jos</i> <i>Tel</i>	MILJEU BBS (038) 385 69 47 <i>Eppie Hoogsteen</i> 24 uur 300-1200 bps <i>Leuk BBS die in dos draait BBS 110</i> <i>ook draait hij VIDItexst. Zie BBS-</i> <i>NEWS</i>

ORBIT BBS (0592) 35 15 61 <i>Jurre van Dijken</i> (E) 24 uur 300-14400 bps <i>Een PC BBS Met Veel Mogelijkheden</i> (18:900/100)	ROEFSOFT (077) 30 6 09 88 <i>Ruud Doek</i> (077) 306 06 45 24 uur 300-28800 bps 1200/75-38800 bps <i>Voor Pc en MSX</i>
SUNRISE BBS (0512) 38 34 58 <i>Haiko de Boer</i> (E/F/I) 24 uur 300-14400 bps <i>Info Stichting Sunrise, Muziek</i> <i>(FMPac/MM/Sc/Psg/Midi)</i> (18:900/002)	THE GAMES BBS (0412) 64 03 58 <i>Mari van den Broek</i> 24 uur 300-9600 bps <i>Utilities, Pictures, Muziek</i>
TOTALLY CHAOS (045) 570 87 63 <i>Rinus Stoker</i> (E/F/I) 24 uur 300-19200 bps <i>Kabel-Service, MSX-INFO Blad, TC-</i> <i>BSSLIJST en BBSNEWS, TCI-</i> <i>Magazine</i> (18:900/005)	

MSX NBNO

MSX-VERENIGING NOORD-BRABANT NOORD-OOST

Geef deze bon aan een MSXer die nog geen abonnement heeft op XSW-Magazine

XSW-Magazine komt zes maal per jaar uit en staat vol met het allerlaatste nieuws, recensies van zowel soft- als hardware. Naast het abonnement op XSW-Magazine heeft u het recht op extra kortingen op software die door MSX-NBNO wordt verkocht, gratis toegang tot clubavonden en de eventuele beurzen die wij organiseren.

Een abonnement loopt van 1 januari tot en met 31 december, en kan op elk moment ingaan. Bij betaling van het volledige abonnementsgeld, ontvangt u ook de reeds verschenen nummers (van dit-zelfde jaar!).

Tarieven: jan./feb. f35,— mrt./apr. f30,— mei/jun. f24,—
jul./aug. f18,— sep./okt. f12,— nov./dec. f6,—

Voorbeeld: een abonnement in de maand mei of juni kost tot het einde van het jaar slechts f24,—

Maak het verschuldigde bedrag over naar: **MSX-NBNO**

Oss

Postgiro: 7126201

Rabobank: 112941877

Voor informatie omtrent abonnementen, MSX-NBNO of MSX in het algemeen, kunt u bellen van maandag t/m vrijdag tussen 19.00 uur en 21.00 uur, naar:

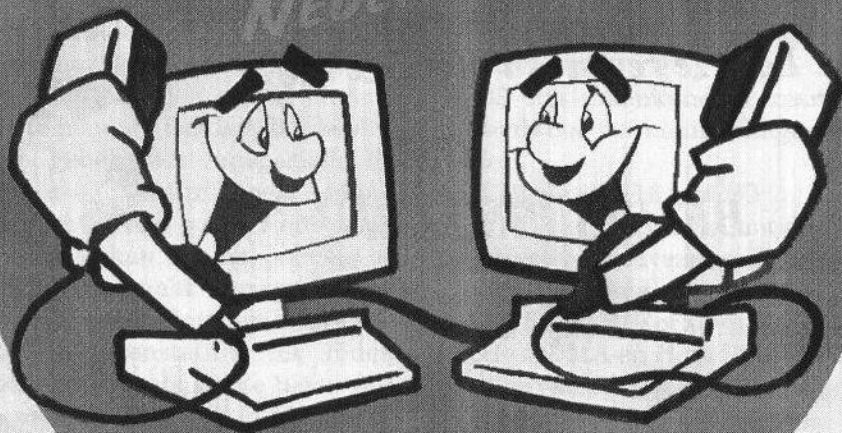
Maico Arts: (0412) 69 07 57

Mari van den Broek (0412) 63 06 53 / (06) 54 64 22 88

MSX VEENDAM

RS232-c ANSI BASIC BBS

(0598) 61 77 52

bereikbaar t/m 19k2
MSX Echo-mail 18:900/000

WILLEM V/D WERF

Bob Roos - PRINT REFILL

- * Printer-linten herinkten.
- * Hergebruik van tonercartridge.
- * Reviseren van HP inkt-cartridges.
- * Navul-sets o.a. Hewlett Packard, Canon, Epson en Lexmark.

van Coothstraat 25,
5281 CT BOXTEL

Tel./Fax: (0411) 68 35 13

DENK OOK EENS AAN HET MILIEU!

***Hewlett Packard inkt-cartridges, type's HP51626A,
HP51625A en HP51649A***

Laat ze reviseren of vul ze zelf.

BEURS PRIJZEN!

Gereviseerde HP51626A cartridge (met inruil)

f 29,95

Gereviseerde HP51629A cartridge (met inruil)

f 34,65

Voor de doe het zelfers:

Navul-set HP51626A of HP51629A **ZWART**

f 50,00

(Twee inktspuiten 30 ml., Bewaarbox e.d.)

Twee inktspuiten **ZWART** goed voor twee vullingen

f 29,00

Navul-set HP51625A **KLEUR** (3 x 20 ml.)

f 58,75

Navul-set HP51649A **KLEUR** (3 x 20 ml.)

f 58,75

Prijzen incl. 17,5% BTW,

Prijswijziging voorbehouden

P.S. gezocht: lege inkt- en tonercartridges.

01-02-1997

PROJECT OMEGA

Enige tijd geleden trof ik onderstaand bericht aan over een nieuw hardware project in Brazilië. Dit bericht werd verspreid via internet en werd ook in de MSX-echomail geplaatst. Hieronder volgt een vertaling van dit bericht.

Het Omega project is in ontwikkeling sinds 1995. Het werd opgezet, omdat er behoefte was aan een nieuwe MSX, welke compatible diende te worden met de reeds bestaande MSX-en en die meer capaciteiten zou moeten hebben wat betreft de processor, grafische kwaliteiten en uitbreidingsmogelijkheden. Alhoewel de laatste MSX (de Turbo-R) dezelfde architectuur heeft als de MSX-1 uit 1983, heeft het zich aardig staande weten te houden. Het feit dat de MSX in zijn gehele bestaansperiode dezelfde architectuur heeft gehad, brengt echter een positief effect met zich mee: er kan een aangepaste architectuur gemaakt worden waarin de traditionele architectuur verwerkt is. Dit in tegenstelling tot andere computersystemen, welke tegen serieuze problemen opliepen bij het bereiken van een bepaald niveau van ontwikkeling. Kijk maar eens naar de 640 Kb limiet op de PC.

Eén van de uitstellende oorzaken van de actualisering van de MSX was het uitblijven van nieuwe en krachtigere processors. De laatst gebruikte processor in een MSX was de R800,

welke door Matsushita ontwikkeld werd. Zilog heeft nu echter de Z380, een 32-bits versie van de Z80, gemaakt. Hiervan is inmiddels een nieuwere versie ontwikkeld, de zgn. Z382.

Het Omega project zal deze nieuwere versie gaan gebruiken.

De belangrijkste eigenschappen van de Z382 zijn:

- Interne 32 bits databus
- Externe 32 bits address bus (met 4 Gigabytes linear address space)
- Een instructie set van 1000 commando's tegen 158 van de Z80
- Minimaal 2-clock execution instructies
- 32 bits rekenkundige instructies, zoals o.a. vermenigvuldigen en delen
- Uitgebreide 16 bits I/O
- Volledig compatible met de Z80 op object-code niveau.
- 3 HDLC kanalen
- 16550 MIMIC
- Host DMA en Host I/O Mailbox
- 8 geavanceerde DMA kanalen
- CGI/SCIT ISDN interface
- 2 enhanced ASCI kanalen
- Een PCMCIA interface
- 32 bits general purpose I/O
- CMOS technologie
- Klokfrequentie van 33 MHz.

Er zijn 7 chips welke in het Omega project, genaamd "S-MSX" of MSX5, in een ver gevorderd stadium van

ontwikkeling zijn, nl.:

- Z80382 MPU: Main processor unit
- 68882 FPU: Floating point unit
- Z8L182 ZIP: Zilog peripheral controller
- YMF278B OPL4: Muziekchip
- TMS320C20 VDP: Videochip
- Z86018 DPC: Data path controller (voor harddisk, CD-rom en floppy)
- SMM: Slot en Memory Manager custom chip ("Super PPI")

De technische specificaties van de S-MSX zullen worden:

- Z382 CPU met een klokfrequentie van 3.58/33 Mhz;
- Alle bestaande grafische modi t/m screen 12 en nieuwe modi t/m screen 20;
- Een parallele printer uitgang;
- Een seriële uitgang t/m 960.000 baud per seconde;
- Interne modem t/m 28.800 baud per seconde;
- 4 aansluitingen voor joysticks;
- Afzonderlijke aansluiting voor de muis;
- Infrarood muis (met afstandsbediening);
- Inclusief harddisk en CD-rom;
- Inclusief 1.44 Mb diskdrive;
- 4 MB VRAM (video geheugen);
- 4 MB ROM;
- 16 MB RAM (uitbreidbaar tot 64 Gigabytes per slot!);
- 2 8-bit slots, welke compatible zijn met de reeds bestaande MSX-slots;
- 16 primaire slots, welke elk nog eens 16 secundaire slots kunnen hebben;

- Standby operation modus;
- Volledig compatible met MSX1, MSX2 en MSX2+;
- Deels compatible met de Turbo-R;

Alle bovenstaande specificaties kunnen gewijzigd worden!

Om met iets minder technische termen te spreken, de S-MSX zal in staat zijn om als echte multimedia computer te fungeren met real-time image processing (MPEG, videoconferentie etc.), een kleurenpalet van 24 bit, alle grafische modi van de PC en enkele andere meer krachtige, een fantastische geluidsgeneratie met stereo CD-kwaliteit, een multitasking operationeel systeem, multiprocessing capaciteiten, een geweldige geheugenuitbreidings capaciteit (64 Gigabytes per slot!), plug-and play, directe toegang tot het internet. Er zal een Basic interpreter, een interne Z382 assembler/disassembler en een multilinguïstische screen 0 aanwezig zijn. Dat laatste betekend dat er één karakterset aanwezig is met ongeveer 25.000 karakters, welke over de gehele wereld te gebruiken is.

Bovenstaande specificaties liegen er niet om, maar zijn voorlopig echter nog niet gerealiseerd. Zeker in de MSX-wereld, waarin de opvatting heerst van: "eerst zien dan geloven", is het nog maar afwachten of zoiets ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Over de prijs kan nu nog weinig gezegd worden.

Daarbij komt nog dat er niet alleen in Brazilië gewerkt wordt aan een

nieuwe MSX. Ook Sunrise Swiss en MSX clubs in Japan werken aan nieuwe MSX systemen. Het zou verstandig zijn om deze hardware projecten op elkaar af te stemmen en men onderling meer gaat samenwerken op dit gebied. Als er één nieuwe computer gemaakt zou worden, dan kan deze als nieuwe standaard gaan gelden.

Voorlopig is het dus nog even afwachten. Voor meer informatie of vragen kun je e-mailen naar de volgende

e-mail adressen:

edison.moraes@mandic.com.br
(Edison Antonio Pires de Moraes) of:
mbt@libnet.com.br (MSX Brazilian Team)

Of http://www.ibilce.unesp.br/~aleck/MSX/Omega_E.html voor meer info.

Originele tekst: Ricardo Jurczyk Pinheiro

Vertaling: Gerrit van den Berg

MSX Club DRECHTSTEDEN

Voor de echte MSX'er!

PLAATS: Buurthuis "De Duccalf"

ADRES: Mariastraat 17 in Dordrecht

TIJD: Van 19.00 t/m 22.30

DATUM: (BEL de Infolijn)

INFOLIJN: (078) 651 11 56 (Hans Meijers, voorzitter), (078) 616 00 23 (Yvonne Schuit)

GEGROET, MSX VRIENDEN. VOOR AL DIEGENE DIE
 ONS NIET KENNEN, MAG IK ONS EVEN VOORSTELLEN :
 WIJ ZIJN DELTA SOFT. WE BEHOREN NET ALS U
 TOT DIEGENE DIE NOG ALTIJD TROUW ZIJN GEBLEVEN
 AAN DE MSX. OMDAT DOOR DE JAREN HEEN, HET
 AANTAL MSX~ERS DRASTISCH IS AFGENOMEN, VON~
 DEN WIJ DAT HET TIJD WERD OM MET ONZE PRO~

GRAMMA'S IN DE OPENBAARHEID TE TREDEN, OM ZO
 EEN NOG GROTERE BIJDRAGE TE KUNNEN LEVEREN AAN
 HET VOORTBESTAAN VAN HET COMPUTERSYSTEEM
 DAT WIJ ALLEN EEN WARM HART TOEDRAGEN.

NU TE KOOP BIJ ONS:

DE LUCKY LUKE DEMO	F 17.50
DE GESCHIEDENIS VAN DE BISMARCK	F 25.-
DELTA PUZZEL 1 EN 2	F 15.-
MEGA DEMO 1+2+3 COLLECTION	F 30.-

TE BESTELLEN BIJ REMY GILDESTRAAT 6
 6006 LC WEERT 0495 534870.

Wilt u op de vragen :

- wat was de Bismarck voor een schip
 - wat voor een rol heeft dit schip in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog gespeeld.
 - wat hield operatie Rheinübung in en waar vond deze plaats
 - is het wrak van de Bismarck ooit gevonden
- een antwoord dan is

De Geschiedenis van de

Bismarck

het programma waar u naar opzoek bent.

Slechts FL 25,00

6 disks - MSX 2

De Geschiedenis van de **BEKEND**
Bismarck VAN

MSX
89

MCCM

MSX COMPUTER & CLUB MAGAZINE

Te Bestellen bij : Remy - Gildestraat 6 - 6006 LC - Weert
Tel. 0495-534870

SONYC

Makers:	Analogy
Systeemisen:	MSX2+ of Turbo-R met 128Kb Ram en 128Kb vram
Opties:	Harddisk/ FM-pac/ Moonsound
Soort:	Arcade
Medium:	1 * DD diskette
Prijs:	25 gulden (exclusief remlourskosten)

Iedereen kent wel het spel Sonic van de Sega Megadrive. Er zijn wel pogingen gedaan om soortgelijke spellen op een MSX te maken, maar deze konden niet tippen aan de 'echte' Sonic. Ik doel daarbij op bv. Gianna Sisters of Mario Bros 1&2. Op de beurs in Tilburg 1996 zag ik echter een Sonic variant die niet onderdeel voor de 'echte' Sonic. Bij het zien van dit spel dacht ik eerst, dat het op een Super Nintendo of Sega 16 bit stond te draaien, maar bij nadere inspectie bleek toch dat we hier met een nieuw MSX spel te maken hadden. Er waren mensen die dachten, dat dit een spel voor de Graphics 9000 was, maar de makers hadden een briefje op de monitor geplakt met de boodschap, dat dit toch echt een spel voor de MSX2+ of de Turbo R zou worden. Er was echter wel reden voor om dit te denken, want dit spel zag er zeer gelikt uit. De graphics zagen er zeer goed uit en het beeld scrollde uitermate vloeiend in alle richtingen.

De definitieve versie van dit spel werd in Zandvoort '96 verwacht,

maar zoals zo vaak in de MSX-wereld kon dit niet waargemaakt worden. Het lange wachten werd pas in Zandvoort '97 beloond met de uiteindelijke release van dit spel. We hebben er lang op moeten wachten, maar het resultaat is er dan ook wel naar!

Wat krijg ik voor die 45 gulden?

Omdat niet iedere MSX'er de beschikking heeft over een MSX2+ of een Turbo-R, moest je vooraf inschrijven om dit spel te bemachtigen. Na het zien van de demo in Tilburg had ik dan ook besloten om dit te doen. Achteraf blijkt dit een zeer goed idee te zijn geweest, want toen ik de Sonym op wou halen in Zandvoort, bleken er nog maar twee exemplaren aanwezig te zijn! Het gehele spel staat op 1 diskette met een heel mooi kleuren etiket en wordt vergezeld met een even zo mooie handleiding. De diskette zit in een heel klein mini-cd doosje (zoals bij het spel Pentaro Odyssey). De handleiding is echter alleen in het spaans en in het engels. Voor de mensen, die deze talen niet machtig zijn, geef ik nu even in het

kort de vertaling weer:

'Het spel speelt zich af op een eiland, welke 4 zones heeft: De palmzone, de ijszone, de ruine- en de boszone. Jouw taak is het om de edelstenen terug te vinden, die van de oorspronkelijke eilandbewoners door vier monsters gestolen zijn. Elk monster heeft de beheersing over zijn eigen zone. Gedurende het spel zul je verschillende soorten tegenstanders tegenkomen, die zullen proberen om jou te stoppen. Om hen te verslaan zul je al je Sonic vaardigheden moeten gebruiken, zoals het rollen of het springen tegen of op je vijanden. Als je per ongeluk een tegenstander raakt en je hebt nog geen ringen verzameld, dan verlies je een leven. Als je wel ringen hebt, dan verlies je alleen de ringen. Links onder in het scherm zie je het aantal ringen, die je al hebt verzameld. Als je op de F1 toets drukt (pauze), dan kun je zien hoeveel edelstenen je nog moet verzamelen. Behalve de vier zones zijn er ook nog bonus stages, welke aan het eind van elke zone liggen. Je hebt 1 minuut om zoveel mogelijk sterren te pakken als je mr kan. Met elke 100 sterren (of ringen) krijg je er een leven bij. De maantjes zijn gelijk aan 10 sterren en met de regenbogen kun je sneller rennen.'

Na het lezen van dit alles was de nieuwsgierigheid gewekt en startte ik het spel maar eens op. Na enig laden verschijnt dan het logo van de makers, welke pas verdwijnt na een druk op de spatiebalk. Dan verschijnt het beginscherm, welke de hoofdrol-

speler van het spel laat zien met een aantal multilayer scrolls op de achtergrond. Deze scrolls vind ik persoonlijk nogal wat houderig bewegen, maar dat mag de pret niet drukken. Het hoofdmenu bestaat uit twee opties. Met de eerste start je het spel en met de tweede kun je nog uit een aantal opties kiezen. Deze opties hebben betrekking op het ingeven van een password en de mogelijkheid om de muziek aan of uit te zetten.

Het spel zelf

Na een druk op de spatiebalk gegeven te hebben verschijnt Sonyc in beeld en wordt ik verwelkomt met een mooi Moonsound muziekje. De muziek van dit spel (Fm-pac en Moonsound) zijn gemaakt door Jorrih Schaap en zijn lekker om naar te luisteren. Al tijdens het spelen valt op, dat het beeld uitzonderlijk vloeiend scrollt. Zelfs als je Sonyc laat springen scrollt het beeld mee naar boven. Nu vond ik Sonyc al snel bewegen, maar na het pakken van een speciaal item (schoentjes, eikels e.d) schiet Sonyc echt met een bloedgang over het scherm! Ik heb dit spel getest op een Turbo-R en ik heb dit niet op een MSX2+ kunnen testen, maar ik verwacht dat dit op deze machines ook zo is!

Als je nu denkt dat dit spel zo even uit te spelen is, dan heb je het goed mis! Je moet nl., behalve edelstenen, ook aan/uit knopjes zien te vinden. Deze zitten vaak op geheime plaatsen, welke je veelal pas bij toeval ontdekt. Met deze knopjes kun je

liften ed. in werking stellen, waarmee je net dat ene steentje wel kan pakken. Verder zijn er in ieder level een aantal springveren aanwezig, waarmee je naar een hoger gelegen gedeelte kan springen. Daarbij komt nog, dat je vele irritante vijanden op je weg tegen komt, welke je moet zien te vernietigen of moet zien te ontwijken. Raak je echter per ongeluk zo'n tegenstander en je hebt geen ringen, dan verlies je een leven en klinkt het deuntje 'die zien we nooit meer terug!' uit de speakers. Ik denk dat je bij het spelen van dit spel dat deuntje heel vaak te horen zult krijgen!

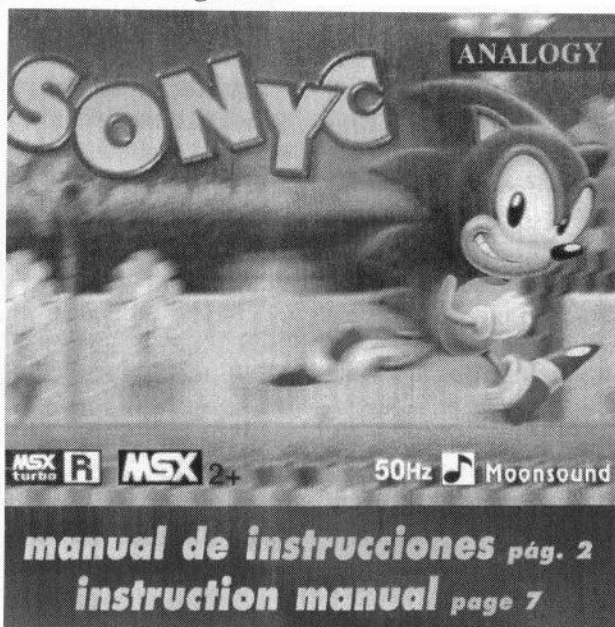
Conclusie

Dit is echt een spel wat een dikke tien verdient! De graphics zijn bloedmooi en de muziek klinkt echt lekker in het gehoor. Verder is het spel zeer uitgebreid en is er behalve de nodige actie ook enig denkwerk nodig om dit

spel uit te spelen. Dit alles maakt dit spel tot één van de allerbeste op dit gebied in de MSX-wereld. Ik vind dan ook, dat de makers uit Spanje alle lof verdienen voor dit schitterende produkt! Zeker als je kijkt naar het risico, wat het uitbrengen van een spel alleen voor MSX2+ of hoger met zich meebrengt! Iedere bezitter van deze machines zou dit spel in zijn of haar bezit moeten zien te krijgen. Dit kan door even contact met Sunrise op te nemen. Contactpersoon van Sunrise is:

Rob Hiep- Stichting Sunrise
Daltonstraat 51
2561 SR Den Haag
Telefoon (070) 360 97 07 (bij voorkeur
tussen 22 en 24 uur)

Gerrit van den Berg

VIDEO 9000

Superimposer + Digitizer for the Graphics 9000

Specifications Superimposer:

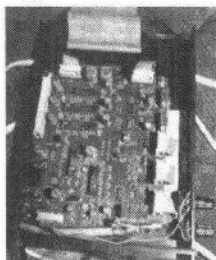
- Superimposition possible in all non-highscan screenmodes (P1, P2, B1-B4)
- 50 and 60 Hz frame-frequency supported
- Interlaced mode supported

Specifications Digitizer:

- Digitization possible in all full-colour bitmap screenmodes (B1, B2 & B3)
- Real time digitization in 32768 colours
- Interlaced digitization supported (512x424 pixels max.)

General:

- CVBS, S-VHS and RGB input available (PAL)
- Intensity and colour adjustments possible for CVBS and S-VHS
- Overscan modes supported
- Easy to use (and to program)

sFr. 410,— incl. BOX

Hfl. 540,— incl. BOX

SUNRISE MAGAZINE STOPT DEFINITIEF!

Onlangs kregen alle abonnees op het Sunrise Magazine een brief thuis met de treurige mededeling, dat het magazine niet meer zal verschijnen. In deze brief werd e.e.a. uit de doeken gedaan over het hoe en waarom van het bovenstaande besluit. Na twee pogingen gedaan te hebben om het magazine weer in oude stijl terug te krijgen is duidelijk geworden dat dit niet zal lukken. Het laatste nummer dat nog in de oude vertrouwde stijl was, was nummer 17. Na dit nummer is het een tijdlang stil geweest. Na enige tijd werd besloten om het magazine te laten 'fuseren' met het Read Only Magazine, dat door UMF gemaakt werd.

Het lukte hen echter niet om de routines van het 'oude' Sunrise Magazine te integreren in hun magazine. Men wilde daar een geldelijke vergoeding voor hebben, maar bepaalde voorschriften in de statuten van de Stichting Sunrise maken dit onmogelijk.

De tweede poging werd door MGF ondernomen. Na twee uitgebrachte nummers onder Sunrise vlag besloot Rob Hiep om een punt te zetten achter de samenwerking met deze groep. Aanleiding daartoe was volgens Rob,

dat het magazine niet tot weinig Sunrise informatie en artikelen/verhalen bevatte die essentieel zijn voor de promotie van MSX in algemene zin. Artikelen zoals bijvoorbeeld over Coredump, The Lost World en andere stukjes werden niet geplaatst terwijl deze wel aangeboden waren. Naar wat ik begrepen heb stopt MGF magazine echter niet. Ze blijven gewoon hun eigen diskmagazine maken. Bepaalde opvattingen over MGF betreffende het niet op tijd verschijnen en het niet willen integreren van de Sunrise routines zijn dus onjuist!

Wat nu?

Het alternatief dat Sunrise aanbiedt is het Futuredisk magazine. Dit magazine bestaat ook al heel lang en wordt evenals Sunrise Magazine door een breed publiek gelezen. Verder verschijnen zij absoluut regelmatig en met medewerking van Sunrise kan een nog breder publiek worden bereikt. Dit is vooral essentieel voor nieuwe hardware en software die via Sunrise verkocht zal gaan worden. Sunrise blijft zich daar gelukkig ten volste voor inzetten! Het abonnement op Sunrise Magazine loopt nog tot nummer 21. Om de tegenvallende kwaliteit van de laatste nummers

wat te compenseren is besloten dat leden die zowel lid zijn van Sunrise Magazine als van Futuredisk alsmede de mensen die abonnee willen blijven 2 nummers extra krijgen plus een special. Daarna betaalt u voor/aan Futuredisk uw abonnementsgeld.

Bovenstaande betekent dus niet dat Sunrise stopt! Ze blijven zich inzetten voor het MSX-systeem en dat verdient alle lof. Zo komen schitterende spellen als Coredump en The Lost World via het gamesabonnement uit. Onlangs werden Pentaro Odyssey en Sonyc naar Nederland

gehaald. Oracle voor de MSX-audio en Fm-pac(k) zit ook in hun assortiment. Hiervan zal tevens een OPL4 versie verschijnen. Op hardware gebied hebben zij ook nog het e.e.a te bieden. Te denken valt hierbij aan de nieuwe digitizer voor de Gfx9000, de Video9000. Deze werd door Sunrise financieel mede mogelijk gemaakt. Verder kunnen zij nu ook de nieuwe 8 slots-expander van Sunrise-Swiss leveren. Het wachten is nog op de nieuwe serie Gfx9000's en de herstellende IDE-interface.

Gerrit van den Berg

Je hebt een MSX computer en je wilt er wat mee. Wij helpen je daar in. Word lid van de MSX GEBRUIKERSGROEP te Tilburg en wij staan met raad en daad voor je klaar. Wij zijn niet voor niets een van de grootste MSX-verenigingen van NEDERLAND.

Wat moet je doen om lid te worden? Stuur een kaartje met naam, geboortedatum, straat, postcode en plaats naar het secretariaat BARTOKSTRAAT 196, 5011 JD TILBURG en maak het bedrag over op onderstaande postgiro-rekening t.n.v. CGV, Karmijnstraat 18 te Tilburg onder vermelding van lidmaatschap MSX Gebruikers Groep. Wij zorgen dan dat je zo snel moge-

lijk je clubpas en het informatiemateriaal toegezonden krijgt. Het lidmaatschap bedraagt in 1997 Fl. 30,00 per jaar Fl. 15,00 vanaf julie tot 31 december

POSTBANK nr.: 5728841
t.n.v.: Computer Gebruikers Vereniging
Karmijnstraat 18
5044 RD TILBURG

COMMAND2.COM

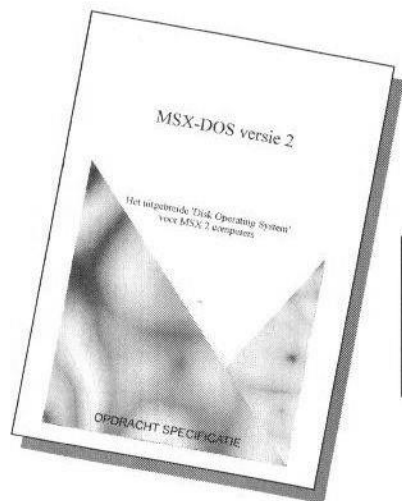
VERSIE 2.41

NIEUW IN VERSIE 2.41:

- * Minder geheugenruimte nodig
- * Spaties toegestaan in expressies bij IF(F)
- * Filenaam aanvullen is circulair
- * Volgorde directory's/bestanden instelbaar
- * History-buffer vergroten/verkleinen
- * Opstarten met HOME: negeert AUTOEXEC.BAT

NU OOK VERKRIJGBAAR: NEDERLANDSTALIGE HANDLEIDING

Bestellen kan door overmaking van het verschuldigde bedrag op bankrekening 91.50.52.784 van de SNS bank in Urk, t.n.v. F. Post. Het giro-nummer van de bank is 31.00.31. Maak je het bedrag over via de giro, bel dan altijd even om het adres door te geven!

	Update met eigen diskette	Update zonder diskette	Nieuwe versie inclusief diskette	Handleiding
Prijs	7,50	10,—	25,—	25,—

CPU

Fokke Post
Waaierhoek 36
8321 BH Urk
Tel: (0527) 68 24 01
e-mail: 0post08@urk.flnet.nl